

До

Проф. д-р Пламен Бочков
Ректор, Нов български университет

СТАНОВИЩЕ

Относно: Европейска харта за изследователи и Кодекс за поведение при подбор на изследователи, явяващи се приложение към Препоръката на Комисията на европейските общности от 11.03.2005 г. (2005/251/ЕО).

С настоящото заявяваме:

1. Важността на документите предполага и тяхното задължително представяне и обсъждане в максимално отворен и критично диалогичен формат. Тези документи следва да бъдат предоставени за широко обсъждане пред академичната колегия в университета на нарочна Общоуниверситетска конференция.
2. Категорично подкрепяме предоставените за мнение два документа.
3. В предоставените документи се постулира, че научните институции не са търговски предприятия и че изследователите не могат да бъдат третиран като обикновени работници.
4. Тези документи са поредните, този път на европейско ниво, легитимиращи искания на университетската синдикална организация (УСО) права и отказани от ръководството на НБУ към днешна дата.

В РАЗДЕЛ Общи принципи и изисквания, приложими за изследователите.

1. Отговорното и професионално действие включва и признаването правото на преговаряне на съществуващи правила, описани в различни документи и наредби.
2. Хартата не прави никаква разлика между държавен и частен сектор в сферата на изследванията, науката и образованието, от което не произтичат и никакви особени права и правила за работа, важщи за частните изследователски, научни и академични структури.

Университетска синдикална организация на Нов български университет
Национален браншов синдикат „Висше образование и наука“
Конфедерация на независимите синдикати в България

3. Когато някои аспекти на статут и права са по-лоши в конкретна организация, е възможно позоваването на описаните в Хартата, като по този начин се легитимират, придобиват, не се ограничават права.
4. Свободата на мисълта и изразяването включва и възможността от критичен диалог с ръководството на университета, нещо несъществуващо в последните няколко години, поради липса на Общоуниверситетска конференция например.
5. *Задължения, свързани с надзор и управление* – т.нар. „старши изследователи“, което в академичния свят респондира на хабилитираните лица в НБУ, нямат никаква възможност да извършват своята многоаспектна роля на наставници и професионални консултанти в работата си с т.нар. „изследователи“, а именно нехабилитирани преподаватели, поради факта, че липсва система на взаимоотношения професор-асистент. Така се нарушава връзката и най-вече перспективата за създаване на приемственост, научни школи, и „ефективно предаване на познанието и за по-нататъшното им (на младите изследователи) успешно професионално развитие.“

В РАЗДЕЛ Общи принципи и изисквания, приложими за работодателите и спонсорите.

1. *Условия на работа* – категорично и императивно е заявено „...в съответствие с със съществуващото национално законодателство и с националните и секторни колективни трудови договори“. Такъв, колективен трудов договор, за момента в НБУ липсва, като заявяваме притеснение и от усещането за нарочно протакане на преговорния процес от страна на преговорната група, излъчена от ръководството.
2. *Стабилност и постоянен характер на заетостта* – в практиките в НБУ, отразени дори в някои наредби, е налице явна нестабилност в условията за работа, произтичаща от неправомерното третиране на преподавателите с т.нар. „финансова изгода“, основаваща се наменящи се и нямащи никаква връзка с индивидуалните способности и полаганите усилия от страна на изследователя, промени в часовата натовареност и най-вече общия брой записали конкретен набор курсове студенти.
3. *Спонсорство и заплати* – гарантирането, от страна на работодателя, на справедливи и привлекателни условия на финансиране и заплати, задължава най-малкото своевременното индексирание на доходите от трудовоправни

Университетска синдикална организация на Нов български университет
Национален браншов синдикат „Висше образование и наука“
Конфедерация на независимите синдикати в България

взаимоотношения с инфлационния индекс, който за последния период на липса на индексация в НБУ е кумулативно над 14%. И отново препратка към колективните трудови договори.

4. *Права върху интелектуалната собственост* – изразяваме категорично несъгласие с продължаването на практиката за безвъзмездното прехвърляне на авторски права за научни трудове, с цел тяхното издаване като книги, във връзка с процедури за дългосрочна атестация, и най-вече незачитането на издадена монография, когато тя се представя като хабилитационен труд, в никакво допълнително финансово стимулиране.
5. *Преподавателска работа* – този текст категорично отрича, съществуващия в НБУ и прилаган неправомерно принцип на т.нар. „финансова изгода“! Точно обратното – залагане на изследователската работа за сметка на прекомерното претрупване със задължението да се преподава, нещо, което се счита в редица процедури и текстове от наредби в НБУ като основен и единствен фактор при дългосрочното атестиране за следваща длъжност.
 - a. Връзката старши-млади изследователи, отново е изведена като основополагаща професионалното развитие, дори „следва да се счита за част от преподавателските им задължения“.
6. *Системи за преценка/оценка* – тук естествено възникват и поредица въпроси:
 - a. Доколко квалифициран е КРАС в настоящия си състав? Нехабилитирани лица оценяват и дават ход на процедури на първа и втора хабилитация.
 - b. Кой извършва дългосрочната атестация? Какъв е съставът на тази/тези комисии? Има ли в тях нехабилитирани лица? От компетентни хабилитирани лица ли са съставени? Участват ли и в какво се изразява участието на представители на администрацията в тези процедури?
 - c. Заявяваме нужда от независима комисия, която да оценява качеството, а не парите, и да дава път за израстване.
7. *Жалби и апели* – синдикалната организация има такава комисия, която е натоварена с тези функции – Комисия по сигнали, жалби и предложения.
8. *Участие в органи, вземащи решения* – този текст представлява по същество право за участие на представители на синдиката в комисии на всички нива в НБУ, нееднократно отказано от ректора. Текстът в тази част предоставя пълна и категорична легитимация на исканията на синдикалната организация за

Университетска синдикална организация на Нов български университет
Национален браншов синдикат „Висше образование и наука“
Конфедерация на независимите синдикати в България

включване на нейни представители във всички описани в предишни наши писма
комисии.

В заключение отново препотвърждаваме приемането от наша страна по принцип
и по същество на Европейска харта за изследователи и Кодекс за поведение при подбор
на изследователи, явяващи се приложение към Препоръката на Комисията на
европейските общности от 11.03.2005 г. (2005/251/ЕО).

Заявяваме желанието си тези документи да бъдат предоставени за широко
обсъждане пред академичната колегия в университета на нарочна Общоуниверситетска
конференция.

Заявяваме желанието си залегналите в тези документи принципи да бъдат
отразени и в Наредбите на НБУ и да бъдат приети като поредно основание за
необходимостта от предоговарянето на същите, вече заявено и в окончателния и
предоставен на ръководството на НБУ вариант на колективен трудов договор.

13.03.2019 г.

Председател:

УСО на НБУ към НБС „ВОН” – КНСБ

проф. д-р Росен К. Стоянов